

ONLAYN O'QUV KURSLARI: XALQARO VA MAHALLIY PLATFORMALAR.

S.P. Kutliyev¹, X.R. Nurmetov², L.A. Otabayev³

TATU Urganch filiali assistent o'qituvchisi, q.sardor.86@gmail.com

TATU Urganch filiali talabasi, nurmetovxursand9@gmail.com,

TATU Urganch filiali talabasi, lochinotabayev03@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada onlayn o'quv kurslari platformalarining xalqaro va mahalliy versiyalarining taqqoslanishi, ularning afzalliklari va kamchiliklari ko'rib chiqilgan. Xalqaro platformalar, masalan, Coursera, Udemy, edX, va mahalliy ta'lif resurslari, jumladan, Moodle va UzOnline platformalarining ta'lif jarayonidagi samaradorligi tahlil qilindi. Maqola platformalarning foydalanuvchi tajribasi, kurslar sifati, platformalar taklif qilayotgan materiallar va qimmatbaho resurslar haqida ma'lumot beradi.

Kalit so'zlar: Onlayn o'quv kurslari, xalqaro platformalar, mahalliy platformalar, ta'lif samaradorligi, ta'lif resurslari, ta'lif texnologiyalari, Coursera, Udemy, Moodle, edX.

Onlayn ta'lifning rivojlanishi va global miqyosda keng tarqalishi bilan, o'quvchilarga turli platformalarda o'qish imkoniyati yaratildi. Bugungi kunda ta'lifning an'anaviy shakllari o'zgarib, onlayn ta'lif kurslari yanada ommalashmoqda. O'quvchilar onlayn ta'lif yordamida dunyoning istalgan nuqtasidan bilim olish imkoniyatiga ega. Ushbu maqolada, xalqaro va mahalliy onlayn ta'lif platformalarining taqqoslanishi orqali, ularning o'quvchilarga taqdim etayotgan xizmatlari, afzalliklari va kamchiliklari tahlil qilinadi. Onlayn ta'lif platformalari ta'lifning samaradorligini oshirishda, o'quvchilarga yangi bilimlarni o'zlashtirishda va kasbiy rivojlanishda muhim vosita bo'lib xizmat qilmoqda.

Xalqaro onlayn o‘quv kurslari platformalari: Coursera – dunyoning yetakchi universitetlari va kompaniyalaridan kurslar taklif qiluvchi xalqaro platformadir. O‘quvchilar nafaqat mavzularni o‘rganish, balki amaliyotga doir tajribalarni ham oladilar. Coursera platformasi, juda keng tarmoqni o‘z ichiga olgan kurslar bilan ajralib turadi. U turli yo‘nalishlardagi kurslar, sertifikatlar va diplom dasturlarini taqdim etadi. Kurslar asosan ingliz tilida taqdim etiladi, lekin ba’zi tillarda tarjimalar mavjud.

Afzalliklari:

Eng yaxshi universitetlar va tashkilotlardan bepul va pulli kurslar.

O‘quvchilarga interaktiv videolar, testlar va amaliy topshiriqlarni taqdim etadi.

Kurslarni tugatgandan so‘ng rasmiy sertifikat olish imkoniyati.

Ko‘plab kurslar ingliz tilidan boshqa tillarga tarjima qilingan.

Kamchiliklari:

Ba’zi kurslar faqat pulli variantda mavjud.

Mahalliy talablar va madaniyatingizni hisobga olmaydi.

O‘quvchilar uchun tanlovlар juda ko‘p bo‘lishi mumkin, bu esa qiyinlik tug‘dirishi mumkin.

Udemy – bu platforma o‘quvchilarga o‘z-o‘zini rivojlantirish va professional ko‘nikmalarni oshirish uchun minglab kurslarni taklif etadi. Kurslar turli mutaxassisliklarda, jumladan, texnologiya, biznes, san’at va dizayn kabi sohalarda mavjud. Kurslar mutaxassislar tomonidan o‘qitiladi, shuningdek, foydalanuvchilar o‘z kurslarini yaratish imkoniyatiga ega.

Afzalliklari:

Kurslarni tanlashda yuqori moslashuvchanlik, foydalanuvchilar o‘z vaqtidan kelib chiqib kurslarni boshlashlari va tugatishlari mumkin.

Keng kurs tanlovi va narxlarning moslashuvchanligi.

Ba’zi kurslar juda arzon, ba’zan bepul ham bo‘ladi.

Kurslar yuqori sifatlari va amaliy ko‘nikmalarni oshirishga yo‘naltirilgan.

Kamchiliklari:

Kurslar sifatida ba’zi kamchiliklar va yangiliklar o‘rganilishi mumkin.

Sertifikatlar ba'zi holatlarda professional qiymatga ega bo'lmashligi mumkin.

edX – bu platforma dunyoning eng mashhur universitetlari tomonidan taqdim etilgan bepul va pulli kurslarni taklif etadi. edX orqali o'quvchilar Harvard, Berkeley kabi universitetlarning kurslarini o'rganishlari mumkin. O'quvchilar nafaqat nazariy bilimlar, balki amaliy ko'nikmalarini ham o'rganadilar.

Afzalliklari:

Harvard kabi dunyoning yetakchi universitetlaridan kurslar.

Kurslar professional va ilmiy darajada.

Sertifikatlar va diplomlar xalqaro miqyosda tan olinadi.

Kamchiliklari:

Ba'zi kurslar faqat pulli yoki qisqa muddatda mavjud.

O'quvchilar uchun ba'zi murakkab kurslar mavjud bo'lishi mumkin.

Moodle – bu ta'lif tashkilotlari uchun yaratilgan bepul va ochiq manba platformasıdır. Asosan maktablar, kollejlar va universitetlar Moodle yordamida o'z o'quvchilariga onlayn kurslar, testlar, darslar va baholash imkoniyatlarını taqdim etadilar. Moodle platforması juda moslashuvchan va foydalanishga oson bo'lib, o'quvchilarga samarali o'rganish muhitini yaratadi.

Afzalliklari:

O'quvchilarga qulay va intuitiv interfeys.

Kurslar va materiallar o'qituvchilar tomonidan boshqariladi.

Ochiq manba sifatida bepul foydalanish imkoniyati.

Mahalliy ta'lif tizimiga moslashtirilgan.

Kamchiliklari:

Ba'zi holatlarda kurslarni yaratish va boshqarish murakkab bo'lishi mumkin.

Interfeysni moslashtirish va shaxsiylashtirishda ba'zi cheklovlari mavjud.

Xalqaro platformalarda asosan ingliz tili asosiy til sifatida qo'llaniladi. Mahalliy platformalar esa o'quvchilarga o'z ona tilida, ya'ni o'zbek tilida kurslar taklif etadi. Bu mahalliy platformalarning bir qancha foydalanuvchilar uchun qulayligini oshiradi.

Biroq, xalqaro platformalarda mavjud bo‘lgan ingliz tilidagi resurslar ko‘proq va global miqyosda tan olingan.

Xulosa: Xalqaro va mahalliy onlayn o‘quv kurslari platformalari ta’limni zamonaviy va qulay shaklda taklif etadi. Xalqaro platformalar kengroq resurslar, ko‘proq tillar va global miqyosda tan olingan sertifikatlarni taqdim etadi. Mahalliy platformalar esa o‘z hududida va madaniyatida yaxshiroq moslashgan resurslarni taklif etadi va o‘quvchilarga yanada qulayroq, tilga mos materiallar taqdim etadi. Har ikkala turdagи platformalar o‘z foydalanuvchilari uchun turli afzalliklar va kamchiliklarga ega bo‘lib, ular tanlangan kurslarga qarab o‘quvchilarni har tomonlama tayyorlashga yordam beradi. O‘quvchilar uchun eng yaxshi variantni tanlash kursning mavzusi, narxi, sifatiga qarab farq qiladi.